

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . . 6 ..
Negyed évre . . . 3 ..
Egy szám ára 20 fill.

Hirdetések

és nyilvántartási közlemények
juttatásos közöltnék.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

kiadóhivatal

Gromon-utca 2. sz. a.

Wittigschlager K. ezrednél.

Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felolós szerkesztő:

Feymann Gyula

ügyvéd.

Hirdetések

Wittigschlager K. könyvkereskedésében is felvételnek
Gromon-utca 2. szám.

Pancsova költségvetése.

Elkészült a város jövő évi költségvetése. Négy nappal az azt tárgyaló közgyűlés előtt kapták meg a bizottsági tagok tanulmányzás céljából s lett hozzáférhetővé a sajtó részére.

Ez már ilyen speciális pancsovai szokás, hogy a határozati hivatott tényezők csak a tizenkettődik órában jutnak a költségvetés és záró számadás birtokába. Hogy helyes-e ez a szokás és hogy a saját ügyeikkel is elfoglalt laikus városatyáknak elégséges-e ilyen rövid idő a város háztartását feltűntető szám oszlopok tanulmányozására a fölöttük vannak hivatva határozni. Mi sem az eljárást nem helyeseltük meg az időt nem tartjuk elégségesnek ilyen munkára.

Ennél nagyobb bajnak tartjuk azonban még azt, hogy a városi ügyekben általában, de különösen ilyen lényeges pénzügyi dolgokban a helyi sajtó mindig elkészen vagy csak sok lóvás-futás után és akkor is kelletlen és szűkszavú értesítést nyer. A bizottsági tárgyalásokról legfőképpen annyit tudható, hogy mikor tartották meg, de hogy mit és hogyan hányák-vele meg ott a város ügyeit, arról a nagy urak vagy nem akarnak vagy nem mernek szólni. Pedig ez érdekli a nagy közönséget és a tárgyalások során felmerült eszmék, elvek és tervek közlése által a helyi sajtó jobban és alaposabban tájékozható a városatyák nagy zómét, mint azt az előzők egyhangú és nem ritkán érthetetlen referádáikkal teszik. De még a nagy közönségnek a városi ügyek iránti érdeklődését is erősen fokozná. No de „a mi késik nem mulik“ tartja a közmondás. Mi is reméljük, hogy az óra alatti urak a jövőben kevésbé önzök lesznek és a város, a nagy közönség ügyeit nem tartják sárkányok által őrzött titkoknak.

Az előtűnk fe. 7. 1902. évi költségvetés ellen sok jogosult és sok jogosulatlan észrevétel merülhet fel. Mert a költségvetés, mint számvéői szakmunka, felöli a város minden ügyét, a legnagyobb és legaprókosabbat egyaránt és alig lehet laikus ember abban a helyzetben, hogy ezeket az ügyeket törőfokra mind megismerje — pláne igen rövid idő alatt — s ha már megismerte, hogy ezek mindegyikére olyan felülvizsgálatot tudjon gyakorolni, mely szakszerű és igazságos is legyen.

Nem az egész költségvetésre kiterjedő kritikát akarunk ez alkalommal gyakorolni, hanem csak egyes részletekre, évről-évre ismétlődő, mondhatnók átöröklő hibákra akarunk röviden kiterjeszkedni, kijelentve,

hogy ezt a részletkritikát föltétlenül jogosnak és szükségesnek tartjuk.

Az 1902. évre összeállított költségvetés-tervezet sok sző fér. Ez is, mint elődei, a fedezetül felvett elenyésző csekély pénztári maradvány kivételével a múlttal való rokonságát, összeköttetéseit igyekszik letagadni. Pedig ezen állandó hibájának következménye volt az, hogy két-három év előtt a „város anyagi helyzetének tisztázása“ felett sok sző hangzott el a közgyűlési teremben és a midőn egy költségvetés szakértő feltárta a helyzetet: keserű sóhajokra fakadt a kiküldött bizottság s vele együtt a tisztelt közgyűlés és hozott mélyreható határozatokat, melyek végrehajtásának azonban az azután készült zárszámadásokban vagy költségvetésekben seholy semmi nyoma sem található. Ha a zárszámadásokat kezünkbe vesszük: okvetlenül fel kell tenni annak az előirányzatot kívüli eső, nagy összegekre rugó kezelésnek, melyek ugy a kiadásban, mint a bevételben szerepelnek előlegek, vagy egyébb ezimen.

Nincs az tudomány, mely minket, laikusokat képes volna arról meggyőzni, hogy az előirányzatot kívüli feltesített manipulációk hatás nélküliek volnának a jövő gazdálkodásra és az arról szóló előirányzatra.

Ha például a háztartási alap 1901. évben személyeknek vagy más alapnak olyan ezer korona előleget ad, mely 1902-ben térítettik vissza, akkor ezen ezer korona az 1902-ik évben fedezetet képez és az ezen évről szóló költségvetésben mint fedezetnek kell szerepelnie s megfordítva áll a dolog, ha a háztartási alap vesz kölcsönt; ezen esetben az ezer koronának mint szükségletnek kell jeleutkezni, vagy kihagyását indokolni kell.

Azon folyó évben adott előlegek valószínű összege tehát, melyek a jövő évben megtérülnek, a jövő évi költségvetésben fedezetül kell hogy képezzenek. Ezen igazság bebizonyítására az elmondottak után csak egy másik kézzel fogható igazságra utalunk. Ha nem adja az ezer koronát előlegül a háztartási alap, akkor ezen ezer korona az év végén pénztári készletet képez, már pedig törvény parancsója azt, hogy az előirányzati évet megelőző évre áthozott készpénzkészlet fedezetül veendő fel a költségvetésbe.

Az előző évek tapasztalataiból föltétlenül következtethető, hogy kereskedelmi nyelven szólva léteznek olyan átfutó kezelésekből származó aktívák és passívák, (ilyenek a vasútnak, kataszteri felmérésre, tanoncziskolákra adott tetemes előlegek) melyek az

1902. évi költségvetésbe beállítandók lettek volna, de beállítva nincsenek. Csak ezen az uton érhető azon cél, hogy minden gazdálkodást, annak bármely módját avagy formáját előbb vagy utóbb utolérje az előirányzat s ezzel együtt az önkormányzati sikeres ellenőrzés nemesése.

Midőn a fedezetnek, esetleg a szükségletnek évről-évre ily jelentékeny összegű tételei a költségvetésből hiányoznak: akkor a községi pótdadó előirányzata alkalmával az illetékes körök az adozó polgárokkal va banque-t játszanak, akkor megbízható, reális költségvetésről nem lehet szó. Ép oly kevésbé lehet szó okszerű gazdálkodásról akkor, midőn áttűtő kezeléseket többet lehet kiadni a fedezetnél s az előirányzatot ennek dacára betartatják. Az a feltevés hogy egyik évi eredmény a másikat kiegyenlíti, hiú reménység.

Van egy másik szinte nem előnyös de állandó jelenség a mi városi költségvetésünkben. Minden alapnak ugyanis van „Előre láthatatlan rendkívüli kiadások“ című rovata jelen tüköny összegekkel dotálva, és van „Előre láthatatlan rendkívüli bevételek“ rovata igen jelentékeny összegekkel előirányozva. Ilyen ruganyos fogalmat reális költségvetés meg nem tőr. Közönséges észjárás szerint „előre láthatatlan rendkívüli“ dolgoknak mondjuk pl. a pestist, éhínséget, döghalált stb. egyiptomi csapásokat. De mert nem ily csapások elleni védekezésre fordítanak az ezen rovaton előirányzott összegek: miért nem lehet sok évi tapasztalat után a rokon tárgy rovatok közt megosztani az „előre láthatatlan és rendkívüli“ de a gyakorlatban sokszor nagyon is előre látható és rendszeressé vált kiadásokat, vagy új rovatot nyitni, mint például a sok közül „segélyek és jutalmak“!? Ilyen ruganyos fogalom alatt, melybe csekély kivétellel a költségvetés minden rovata szükség esetén bele magyarázható, kiadásokat teljesíteni nem helyes. Ha a beillesztés nehézségekre utközik: akkor az „előre láthatatlan kiadások“ helyett miért nem lehetne beállítani: „Előre nem részletezhető és a közgyűlés határozatának fenntartott hitel“ című rovatot, melynek terhére közgyűlési határozat nélkül egy fillér sem volna kiutalványozható? Az „előre láthatatlan rendkívüli bevételek“ helyett „Egyébb előre nem részletezhető bevételek“ rovat használatát mi akadályozza?

Nem méltányos községi pótdadó állapotait megoly szükségleti tételek alapján, melyeknek céljáról az adozó polgárnak fogalma sem lehet. Hisz a költ-

TÁRCSA.

A kis-bürgözdí visszhang.

(Humoreszk.)

Irta: Battján Rado.

Miután Muki bácsi megtette nekünk azt a szívességét, hogy halálával családi vagyonunkat ezer forint öröksége útján kétezer koronára emelte, feleségemmel elhatároztuk, hogy valahol vidéken vendéglőt nyitunk, már a közel jövőben emelkedő idegen forgalomra való tekintettel is — mert hát a vendéglősnek van a legjobb dolga széles a világon. Míg mások lehorgasztott fível aggódnak a mindennapi kenyér fölött s bátran emelheti fel fejét, mert hisz tűzhelyén a jobbnál jobb étel sül, fő és rotyog. Nemzetgazdaságilag is igen előnyös pálya, mert hiszen nincs az a csizmatalp, nadrágszíj vagy klakk-czillinder, melyet némi jóakarattal, mártással és lágyra-főzéssel a legizletesebb Chataubriande sültté illetve rostélyossá át ne lehetne alakítani.

E gondolat fonálán haladva tovább a bölcselkedésben, szemem hirtelen lapom hirdetésén akadt fenn! „Kis-Bürgözdí legeszebb helyén a Csuha szálló olesón eladó.“ Fennakadt szememet leakasztani, és kedves nőmnek a dolgot megmondolás céljából tudomására hozni, egy pillanat műve volt.

A családi tanács vége az volt, hogy Pista sógoromat a vétel eszközzése céljából teljhatalmu megbízottként Kis-Bürgözdre leküldtem.

Egy hét múlva — boros erős nyári est volt, két bő köpenybe burkolt alak hagyta el ruganyos léptekkel a kis-bürgözdí váróterem ajtaját. — Kedves nőm meg én.

Pista sógor vigyorogva mutatta meg nekünk új otthonunkat, a szállodat, mely ép oly szerényes egyszerű, mint a milyen izléstelen volt. A cselőség, egy öskorbelti pincér alakjában, hajlongva kísért szobánkba, hol az út fardalmaitól elcsigázva, csakhamar mély nyugalomba merültünk.

Még alig pitymoltuk, midőn ágyamból rettenetes üvöltés riasztott ki. — Eleinte azt hittem, a Vigadóban nagyok csárdázó ifjuszág közepette, vagy vala-

hol a honfoglaló Árpád seregében, mely vad „huj, huj“ kiáltásokkal ront neki az ellennek, de ablakomból kitekintve, csakhamar miudkét feltevésemről le kellett tennem. Ablakom alatt vagy hat-hét turista állott, és legnagyobb erejéből bömbölte, zugta, süvítette össze vissza, hogy haj-haj, éljen, trara, thyhahajahaj stb. g-molltól föl egészen é-durig minden hangnemen. Megdöbbenve dörömböltem ablakomon, a mi Kis-Bürgözdön a villamos csengőt helyettesíti, mire Jakob, a főnemeitett mammuth kori pincér, ki széles bőbeszédűséggel magyarázta meg, hogy szállom a híres kis-bürgözdí visszhang mellett épült; mert a kert végén fekvő sziklatömb hatszor veti vissza a szót. Az üvöltő turisták a visszhang kipróbálásával foglalkoznak. Előbb ezt nem merték elmondani, mert féltek, hogy akkor a vendéglő a nyakukon marad. Mikor kedves nőmnek óvatosan tudtára adtam legújabb tapasztalatomat, aggódva rázta meg fejét; és Brehm álatatának azon fejezeteit, melyek a kérődzőkről szólnak hibátlanul reczitálta el — ream való személyes vonatkozással.

Három napig még úgy, a hogy kibirtunk a bős orditozásokat. Negyednap ideggöröcsökbé estem, hatodnap, éjjel hatodmagammal kivonulva a visszhangozó szikla aláastam, és egy merész lökessel a fenekellen mélységű szakadékba görgöttük le.

Másnap reggel Pista sógor, drága nőm meg én keجان mosolylyal lestük ablakunk függönyei mögött a fejleményeket. A mint előre gondoltuk, úgy történt. Egy családapa négy-öt csemetével jelent meg szállónk előtt, és hársány hangon orditotta a pity-malló égboltozat felé: hogy jóóó reggelt! . . . Mely csönd, a visszhang nem jeleutkezik. Jóóó reggelt! ismételte most már két oktavánál feljebb, a nélkül hogy nagyobb eredményt érve el annál, hogy szép-reményű csemetéinek arca gunyos mosolylyá torzult, kipirult arca, torkaszakadtából ordítja harmadszor is, hogy jóóó reggelt és miután a visszhang öt most sem méltatja válasza, sietve és szégyenkezve vonul fölé csufos felsülése színhelyéről. Csemeték gunyos hatótávval gördülnek utána. Mi meg, kedves nőm, meg én, Kallay kettőst jartunk örömlünkben a függöny mögött.

Igy hát a turistáktól megszabadultunk és álmaink nyugalma biztosítva volt. De haj a visszhanggal együtt elmaradt az idegen forgalom is, és a pinczérköntösbe bujtatott öslényünk napokig nem tett egyebet, mint hogy szalvétájával a falakon békésen, szendergő legyeket ütötte agyon, a mi szórakozásnak ellégé mulatságos lehet ugyan, de megélhetésre edes kevés.

Már-már a tönk szélén állotunk és így beláttuk, hogy valamit tenni kell, idegeink csak jobban elbirják a gyötrést, mint gyomrunk a kongást; igaz ám mit tegyünk? A sziklat ismét fölvenni a kis-bürgözdí Chimborassó tetejére — lehetetlenség és visszhangot mégis kell szerezni akárhonnán. Ekkor öslényünk agyában villant fel a mentő gondolat. Azt indítványozta, rejsünk el a bokrok közé parasztsuhancokat, a kik visszakiáltják majd a hallottakat, a visszhang helyett szerepelnének. A terv kitűnően sikerült. A lapok cikkekkel írtak arról, hogy a kis-bürgözdí híres visszhang újra visszatért és az idegen forgalom vendéglőmmel egyetemben újra fellendült.

Igy ment ez teljes meglepésünkre, egész őszig, mikor azonban egy sajnálatos incidens a jövőről táplált reményeinket semmivé tette. Történt ugyanis, hogy egyszer a kisbiró fiának, Matyikó Gábornak volt hivatalos visszhang órája, — és ép akkor érkezvén egy csomó turista, az egyik ezt a nem egészen parlamentarikus szót orditotta el, hogy „marha“. A visszhang erre roppantul megsértődött, és keményen visszavágta, „marha ám a kend öreg apja, de nem én.“

Turistánk igen megdöbben erre a csodás szerkezetű visszhangra, de nyitjára jutván a „dolgoznak, azt mindenütt elhíresztelte, úgy hogy idegen forgalmunk ezután teljesen megszűnt. Egy ideig még bírtuk a vendéglőt, de azután iassankint ráment Muki bácsi ezer forintja és miután összes cipőtalpaimat, nadrágszíjamat és klakkjaimat elfogyasztottuk, szomorú szívvel mondtunk búcsút kis-Bürgözdinek és a birtokorszakbéli öspinczérnek és visszatértünk a szikes főváros poros, de kellemetlen területére.

Szállodat pedig többé sohasem nyitok.

ségvetés elég részletes, jelentéktelen összegek szerepelnek külön ezim alatt, mint „szerb tövis kiirtása“ „a szunyog szigeten levő padok gondozása,“ varjak kiirtása“ s több efféle.

A város 1902. évi költségvetése a „jog, törvény és igazság“ korszakában született, de sajnos nem az ezen szép fogalmakkal közeli atyafiságban levő „méltányosság“ jegye alatt. A városi tisztviselők általános fizetés rendezéséről mostani költségvetés sem gondoskodik. Pedig a tisztviselők országos mozgalma meg a városatyáknak szép szavakban kifejezést nyert meggyőződése után legalább ennek az égető kérdés megoldásának halvány kísérletét várhatták volna joggal a tisztviselői karnak „elfelejtett“ tagjai.

Örvendtes szép határozatokat hozott a városi közgyűlés múlt évi október és december havában. Előbb négy majd három összesen tehát hét főtisztviselőnek fizetését fel is emelte. Öröm volt hallgatni múlt évi októberben az egyik vezér városatyá érveleit, mely szerint 1000 frt. fizetés mai napság a tisztviselők megélhetéséhez nevétségesen csekély, hogy azok a tisztviselők szorgalmukkal többszörösen bebiztosítsák a fizetésemelés által okozott többkiadást. Múlt decemberben, maga a polgármester indítványára ismét három tisztviselő részéről fizetés emelésben illetve pótlékot nyert.

Ilyen előzmények után ismét néhány városi tisztviselő, bizva a tanács indítványára hozott, irrott malaszt maradt. Sajnos nem történt semmi és az a mostani költségvetés fizetésrendezéséről nem is álmodik.

Ezen kérvények hatása alatt hozta a közgyűlés azon nemese hangzó határozatát, melylyel a részleges fizetés emeléstől eltekintve az összes fizetések rendezését mondta ki szükségesnek és az erre vonatkozó tervezetnek a legközelebbi közgyűlés elé terjesztését rendelte el.

A határozat, mely a tanács indítványára hozott, irrott malaszt maradt. Sajnos nem történt semmi és az a mostani költségvetés fizetésrendezéséről nem is álmodik.

A tervezet megakadt abban a bizottságban, melyben döntő szerepe volt annak a város atyának, ki a múlt ősszel az 1000 frtot nevétségesen csekélynek találta és annak a másik városatyának, ki ez állami tisztviselők anyagi helyzetének javítását célozó mozgalom pártolását, ritka meleg hangú szonokliában, ajánlotta a közgyűlésnek.

Milyen humánus feladata lett volna az 1902. évi költségvetésnek és az azt előkészítő bizottságoknak és a nemes tanácsnak!

Felvenni bizonyos összeget azon tisztviselők anyagi helyzetének javítására, kiknek illetményei a részleges fizetés emelés következtében szembetűnően mögötte maradt az egyenlő képiséssel is szolgálati idővel bíró és egyenlő ügyköri tisztviselők illetményei mögött, felvenni bizonyos összeget azon segéd és kezelő tisztviselők számára, kik huzamosabb idő óta szolgálnak; enyhíteni a családok és szorgalmas díjnokok sorsán, megszüntetni egy csomó „sine cura“ ideiglenes állást!

Az ember alig hiszi el, hogy a költségvetést előkészítő nemes tanács tagjai is tisztviselők. Legalább annyi jó szándékot kellett volna tanúsítani, hogy saját tisztvársaik anyagi helyzetének javítását a költségvetés tárgyalása ötletéből megkísérelték. A véletlen játéka az, hogy a tanács némi erkölcsi obligóban van. — Ugyanis a tavali első négy fizetésemelés közül három, tanácsbeli tagok javára történt. A tanácsos urak kérelmeinek neszt véve, akkor a többi tisztviselők a tömeges kérelmezéstől csak is ígéretet és biztatásokat hatása alatt álltak el. Nagyon jól tudták a tanácsos urak akkor, hogy tömeges kérelmezés esetében fizetésük felemelése nagyon is ketszességessé válhatott volna.

Hát bizony a nemes tanács sokkal melegebb érdeklődést tanúsíthatna most már tisztviselő társaik sorsa iránt annyival és inkább mert felemelt fizetéseik élvezetében sokkal szabadabban és nem „pro domo“ beszélhetnek.

De a törvényhatósági bizottsághoz is volna egy szavunk. Tisztelt Uram! A törvényhatóság nem részvényszerűség, hanem alkotmányos intézmény. Ezen intézmény sánczain belül érvényesíteni kell azon elvnek, hogy: „a mi egyiknek jogos, a másiknak méltányos“. Tehát nem lehet és nem szabad azon illiberális felfogásban ringatni magunkat, hogy a városi tisztviselő a mi adófelleireinkből fizetve a mi magán tisztviselőnk s annak járandóságát tetszés szerint szabjuk meg, egyikét felemeljük, a másikat nem. Az a tisztviselő első sorban az alkotmányos intézmény functionáriusa, s ebből kifolyólag érdekeink előmozdítója. A városi tisztviselők fizetés rendezését nem lehet már holmi „miért nem lett püspök“ czinikus mondással elújni, mert ezt a kérdést mindenki teljes joggal megfordíthatja.

Ezekben foglaljuk össze röviden az 1902. évi futólag áttekintet költségvetésre tett észrevételeinket. Teszünk azt közérdekből, hírlapírói kötelességünkben kifolyólag azon reményben, hogy az illetékesek, felhagyva a csalhatatlanság vindikálásával, aggályainkat figyelembe véve városunk háztartásában ellenőrizhető rendszert honosítanak meg és az alkotmányos intézmény nemes célzatának méltányos eljárásával tiszteletet parancsoló érvényt szereznek az által is, hogy a tisztviselői fizetések általános rendezésére a múlt évben hozott határozatát végre valahára még ebben a költségvetésben végrehajtatja.

Pancsova th. város 1902. évi költségvetése.

Kiadások.

A. Biztos kiadások.

(Szabályrendeletileg megállapított állandó illetmények.)

1. A városi tisztviselők fizetése 44.620 kor.
2. A tisztviselők lakbér-illetménye 8520 kor.
3. A szolgák bére 4320 kor.
4. A díjnokok díjazására 7200 kor.
5. A vár. tisztviselők stb. nyugdíjalapjához a város évi járuléka 4450 kor.

Összesen 69 110 kor.

B. Közigazgatási dologi kiadások.

6. Irodai szükséglet és a tisztviselők általánya 3450 kor.
7. Könyvtári munkára és nyalábokra 650 kor.
8. Nyomatványokra 4500 kor.
9. Hírlapi hirdetésekre és táviratokra 500 kor.
10. Útiköltségek és rapidijakra 1400 kor.
11. A városi kivilágítására 22.800 kor.
12. Leltári tárgyak, butorneműk és hivatalos könyvek beszerzése és fentartására 1200 kor.
13. Előfogat biztosítására 3600 kor.
14. A város részére szükségelt tűzifára és kőszénre 2005 kor. 50 fill.
15. A kémények tisztítására 264 kor.
16. Épületek javítására és jókarban tartására 3534 kor. 60 fill.
17. Az irodák és a tanácsi épület világitására 1800 kor.
18. A sokszorosító gépnél alkalmazott munkás díjazására 720 kor.

Összesen 46.424 kor. 10 fill.

C. Közgazdasági kiadások.

19. Tenyészbikák és sertéskanok beszerzésére és azok eltartására 5054 kor.
20. Állami ménék és ápolói eltartására 2600 kor.
21. Pasorokra és a városi falkola fenntartására 1500 kor.
22. A népkert jókarban tartására 1200 kor.
23. A mezei kutak jókarban tartására 600 kor.
24. Gazdasági szerekre 150 kor.
25. A szunyogszigeten az utak és padok jókarban tartására 60 kor.
26. A városi erdőterület kezeléséért a kincstárnak 40 kor.
27. A városi mély-kutak jókarban tartására 650 kor.
28. Pásztorok és bojtárok bére 7300 kor.

Összesen 19.154 kor.

D. Adók, egyenértékek és járulékok.

29. Adók és illeték-egyenértékek 16.300 kor.
30. Ármentesítési, illetőleg ráttétöllesztési járulékok 4171 kor. 82 fill.

Összesen 20.471 kor. 82 fill.

E. Közbiztonsági kiadások.

31. A rendőrtisztviselők fizetésére 12.000 kor.
32. A rendőrtisztviselők lakbér-illetménye 2000 korona.
33. Városi rendőrök fizetése 20.480 kor.
34. A lovasított rendőrök lótartrái általánya 1440 korona.
35. Mezei örök bére 6090 kor.
36. Rendőrök ruházata és felszerelésére 3780 korona.
37. A tűzoltó-egylet segélyezésére 3450 kor.

Összesen 49.240 kor.

F. Közegészségügyi kiadások.

38. Az egézségügyi tisztviselők fizetésére 4400 korona.
39. Mélykutak fúratására 1200 kor.

Összesen 5600 kor.

G. Közművelődési kiadások.

40. Általános összeg az államkincstárnak a városi népiskolák, az ovodák, a kereskedelmi és ipartanoncz iskolákért 28.000 korona.
41. Iskola-épületek javítására és jókarban tartására 1000 kor.
42. Az iskolában szükségeltetű tűzifára 1832 kor. 60 fill.
43. Az államosított volt városi tanítókért nyugdíjalapjárulék az orsz. tanítói nyugdíjalaphoz 720 kor.
44. A tan- és óvodaköteles gyermekek évi összeírására 400 kor.
45. A m. kir. honvéd hadapród-iskolákban 2 alapítványi helyért 800 kor.
46. A tanfelügyelői kirendeltség helyiségének bére 400 kor.
47. A Temesvárott létesített fa- és fémipari szakiskolánál egy városi ösztöndíj alapítványért 300 kor.

Összesen 33.452 kor. 60 fill.

H. Segélyzések.

48. A helybeli hitfelekezetek segélyezésére 3392 kor. 80 fill.
49. A szegényalap évi javadalmazására 11 652 kor. 40 fill.

Összesen 15.045 kor. 20 fill.

I. Városi kölcsön-tartozások törlesztésére, valamint különféle és rendkívüli kiadások.

50. A 100.000 kor. kórház-vételi kölcsön tőke- és kamattörlesztésére 5000 kor.
51. Az iskola építési és iskola-vételi 71.000 kor. kölcsön tőke- és kamattörlesztésére 3550 kor.

52. A 3 régi kölcsön konvertálása czéljából felvett 363.600 kor. új kölcsön és a pancsova-petrovoszellói h. érd. vasútnak a város által történt kiépítése czéljából felvett 1.379.200 kor. kölcsön, azaz összesen 1.742.800 kor. kölcsön törlesztésére 84.790 kor. 80 fill.

53. A volt városi függő tartozások visszafizetése, a selyemgyár építési hozzájárulási összeg fedezése és a vasút jövedelmi tartalék alap létesítése czéljából felvett 482.000 kor. kölcsön törlesztésére 23.739 kor. 20 fill.

54. A városi tűzoltó-laktanya épület költségei fedezésére a vár. összesített gyám-pénztárból felvett 30.000 kor. kölcsön törlesztésére 2968 kor. 96 fill.

55. Javadalmazás az útdadó alapnak az úti kiadások, különösen az útépitési 360.000 kor. kölcsön törlesztési részletei részbeni fedezésére 8000 kor.

56. Tisztek elszállásolására 1200 kor.
57. Különbféle vegyes kiadások és előreláthatlan rendkívüli kiadások 7500 kor.

58. Adóbehajtás és összeírás körüli kiadások 11.600 kor.

59. A gyeptester bére 320 kor.
60. A városi jégverem megtöltésére 160 kor.
61. Nagyobb ünnepek alkalmával kivilágításra és zenére 120 kor.

62. A temesi szabadfürdőre 250 kor.
63. A szerb tövis és csalányfélék kiirtására 250 korona.

64. A közbiztonsági hidak fenntartására 500 kor.
65. A „Gromon Dezső“ magyar nyelvtansegítő egylet segélyezésére 200 kor.

66. Az összes városi jövedékek kezelése körüli kiadások 9376 kor.

67. A vásárlás után a kincstárnak fizetendő jövedelmi illetmény 1000 kor.
68. A kincstártól bérlet dunai czölöp- és rakodási díjszedési jog utáni bér 154 kor.

69. Városi épületek tűzkar elleni biztosításáért 220 kor. 84 fill.
70. Fertőtlenítő szerek beszerzésére (csatornák és egyebekre) 300 kor.

71. Az állami bor és húsfogyasztási adó váltás-összege 66.000 kor.

Összesen 227.199 kor. 80 fill.

K. Rendkívüli egyszer és mindenkori kiadások.

72. A szunyog sziget erdősitésére 2000 kor.
73. A eperfasorok körüli védárkokra 100 kor.
74. Lótenyésztési jutalomdíjakra 200 kor.
75. A város külterületén lévő összes Nadella-hidak és dűlő utak fenntartása 400 kor.

76. A kincstártól kibérelt 889^{2/3}/₁₀₀₀ hold réti föld utáni bér 1980 kor.
77. A város által bérlet távbeszélő állomások utáni évi bér 700 kor.

78. A vásártér jókarban tartása és folytatólagos berendezése 700 kor.
79. Az evang. ref. hitközségnek megszavazott egyszer s mindenkori segélyösszeg mint a temető berendezése költségeihez való hozzájárulás 2800 kor.

80. A helypénzszedési jog utáni 1893—1898. évi városi jövedelemből a kir. állam kincstárnak ítélt 25.069 kor. és járuléka fizetésére illetve törlesztésére 2000 kor.

81. A városi levéltár részére egy könyvtári szekrény beszerzésére 130 kor.
82. A városi rendőrség részére egy mentő szekrény, egy ellenmérég szekrény és egy élelmi-szerek-vizsgáló készülék beszerzésére 250 kor.

Összesen 11.260 kor.

Összesítés.

- A. A tisztviselők fizetése és szolgák bére 69.110 korona.
- B. Közigazgatási dologi kiadások 46.424 kor. 10 fill.
- C. Közgazdasági kiadások 19.154 kor.
- D. Adók és egyenértékek 20.471 kor. 82 fill.
- E. Közbiztonsági kiadások 49.240 kor.
- F. Közegészségügyi kiadások 5600 kor.
- G. Közművelődési kiadások 33.452 kor. 60 fill.
- H. Segélyzések 15.045 kor. 20 fill.
- I. Rendkívüli kiadások 227.199 kor. 80 fill.
- K. Rendkívüli egyszer és mindenkori kiadások 11.260 kor.

Összesen 496.957 kor. 52 fill.

Bevételek.

A. Községi földek után.

1. Földek után hasznbér 50.851 kor.
2. Felső- és alsóvárosi fátelpek és kőszéntelpek utáni hasznbér 1940 kor.
3. Legeltetési és pásztordíjak 24.000 kor.
4. Bikadíjakból 1260 kor.
5. Falrakodási díjszedés utáni jövedelem 2400 korona.
6. A városi halászcarnok utáni hasznbér 310 korona.
7. Szérfik után 4240 kor.
8. Heréskertek utáni jövedelem 20 920 kor.

Összesen 105.921 kor.

B. Városi jövedékek után.

9. Városi fogyasztási adópótlék az állami hús-, bor- és szeszfogyasztási adó után 24.000 kor.
10. A mértékhitelítési jog bérlete után 1050 korona.
11. A vásárlás után 1599 kor.
12. A helypénz- és mérlegelési díjszedési jog után 7200 kor.
13. A vadászati jog után 425 kor.

- 14. Az ásványvizek és gyártott szikviz utáni városi fogyasztási adó 1800 kor.
- 15. Építési engedélyek utáni díjak 1100 kor.
- 16. Ingatlanok tulajdon og átruházása utáni átíratási díjak 8600 kor.
- 17. Temeskomp után 340 kor.

Összesen 46.114 kor.

C. A kivételből.

- 18. Mezei örökre 6090 kor.
  - 19. Községi pótdadó 200.000 kor. állami adó után 85% 170.000 kor.
  - 20. Katona-beszállásdíjakból 1300 kor.
  - 21. Állami földadó megtérítés a helybeli egyházközségnek ingyenes hasznélvezetül átadott 314 hold városi föld után 2149 kor. 84 fill.
  - 22. Előfogati kiadások visszatérítése 3600 kor.
- Összesen 183.139 kor. 84 fill.

D. Különféle és rendkívüli biztos bevételek.

- 23. Előre láthatlan rendkívüli bevételek 500 kor.
- 24. Eladandó bikák árából 120 kor.
- 25. Fedeztetési díjak, takarmány- és élelmezés megtérítés 420 kor.
- 26. Az állami és községi adók behajtásánál befolyó végrehajtási illetékből 6000 kor.
- 27. Halottkémlési díjakból 300 kor.
- 28. Marhavágási díjakból 1400 kor.
- 29. Gyámpénztári tartalékalap járulék a közigazgatási költségek fedezéséhez 2000 kor.
- 30. A hajógyári szigeten és a fásorokban nőtt fű, fűzfavessző és rőzse eladásból 300 kor.
- 31. A városi faiskolából eladott csemetékért 30 korona.
- 32. A két bikaállóból nyert trágya eladásából 208 kor.
- 33. A kincstártól bérelt dunaparti cölöp- és rakodási díjszedési jog jövedelme 100 kor.
- 34. A Temespart gázvilágítása, valamint nyomtatványok és írószerek költségeinek megtérítése a temespart építési alpból 1300 kor.
- 35. Régele kártalanítási kamatból 1249 kor. 48 fillér.
- 36. A állami italmérsi jövedékből eredő tiszta jövedelem után Pancsova vár. területére eső többletből 30% részesedés 13.619 kor. 38 fill.
- 37. A pancsova-petrovosszellói h. érd. vasutársaságtól átvett 8362 drb. 1.672.400 kor. névértékű elsőbbségi részvény utáni osztalék 40.000 kor.
- 38. A vasút jövedelmi tartalék alpból 13.700 kor.
- 39. Járulék az ebadóalpból egy új nyilvános kút költségei fedezésére 800 kor.
- 40. A kir. kincstár járuléka a selyemgyár építési 120.000 kor. költsön törlesztéséhez 3600 kor.
- 41. Állami bor és hús fogyasztási adó 72.000 kor.
- 42. Állami bor- és hús fogyasztási adó beszédési jutalék 3250 kor.

Összesen 160.886 kor. 86 fill.

Összesítés.

Pénztári maradvány 1141 kor. 28 fill.

- A. Városi földek hasznóbéréből 105.921 kor.
- B. Városi jövedékek után 46.114 kor.
- C. A kivételből 183.139 kor. 84 fill.
- D. Rendkívüli biztos bevételek 160.886 kor. 86 fillér.

Összesen 497.202 kor. 98 fill. vár. főszámvevő.

Könyvismeretes.

Baromfitermékek értékesítése cz. alatt most jelent meg Hreblay Emil m. kir. állattenyésztési felügyelőnek (Budapest, Csömöri-ut 15. II. 8.) legújabb munkája, mely az eddigi már megjelent öt önálló baromfitermesztési szakmunkának befejező része.

E munka megjelenése csakugyan hézagpótló s a magyar gazda kezében nélkülözhetlen, hisz a magyar gazda boldogulásának régi baja az, hogy termel és tenyészt — de az értékesítéssel sehogy sem boldogul, a mit fáradsággal a földből, állataiból előállít, azt nem tudja oly áron eladni, mely ár mellett élhet is.

Különösen érezhető ez a baromfitermesztés terén, mely tenyésztési ágazat rendkívüli fontossággal bír hazánkban.

A baromfitermesztés nagy fontosságát és a legszegényebb néposztály megélhetésének egyik lényeges tényezőjét dr. Darányi Ignác földművelésügyi m. kir. miniszter úr ó nagyméltósága is kellően méltatta, midőn az 1901. évi költségvetés országgyűlési tárgyalása alkalmából ezeket mondotta:

„A baromfitermesztés kérdését nem szabad kicsinyelni, a haladás részben a különböző tojásértékesítő és egyéb ily szövethozók érdeme. Tojásértékesítő szövethozók volt 54. Hogyan állunk ezen a téren? Ugy, hogy míg 1895-ben a kivitel volt összesen 43.352,646 korona, baromfi és ezzel kapcsolatos dolgok tojás, ágytoll stb. 1900-ban 71.967,967 korona, a mi arra utal, hogy ez az ágazat fejlődésképes; ez megint a legalsóbb néprétegek javára szolgál. Ott vagyunk, hogy ma a baromfikivitel már túlhaladja buzakivitelünk értékét.”

Ezen legilletékesebb helyről jött kinyilatkoztatás után, azt hisszük a baromfitermesztés fontosságának további bizonyítására teljesen fölösleges.

Ebből láthatjuk, hogy kincs rejlik a baromfitermesztésben; sajnos, a gazdák annak kiaknázásához csak igen lassan fognak. Hreblay munkája utmutatást ad minden eszakra vágó kérdésre. Három főrészből áll. Az első főrész foglalkozik a baromfitermesztés hiálalásá, piacszra való előkészítése és a baromfitermékek kezelésével, a második főrész tárgyalja a baromfiter-

mékek, a tojás, toll, zsír, élő és vágott baromfi szövethozók értékesítésének módozatait, végre a harmadik rész utmutatást ad az értékesítő szövethozók alakítására és 3-féle alapszabálytervezetet közöl.

Látjuk tehát, hogy ezen 151 oldalra terjedő 11 képpel ellátott füzet csakugyan alaposan kimeríti tárgyát. Minden gazdának e munka megszerzését melegen ajánljuk. Megrendelhető 2 korona beküldésével a szerzőnél Budapesten, Csömöri-ut 15. II. 8.

H I R E K.

— **Személyi hír.** Zákó Milán főispán Verseczről, hol a közigazgatási és törvényhatósági bizottsági üléseket vezette, tegnap este érkezett vissza városunkba. — Mattanovich Adolf polgármester budapesti utjáról visszaérkezett.

— **Mit tárgyal a város.** Pancsova város törvényhatósági bizottsága f. évi október hó 22. én d. e. 9 órakor tartja az évi ötödik rendes közgyűlését. A tanácskozás legfontosabb tárgya az 1902. évi költségvetés, melyről nézetünknek lapunk vezető helyén röviden emondottuk. A Temes szabályzása stb. munkálatok leszámolási ügye is eléggé érdekes. Reméljük, hogy ezen fontos sőt főbenjáró városi ügyek elég vonzerővel bírnak majd a városatyákra, hogy teljes számban megjelenve foggják ezen dolgokat alaposan megvitatni és megfontolt határozatot hozni.

A közgyűlés ideiglenes tárgysorozata a következő:

1. Polgármester jelentése a város szeptember havi állapotáról.
2. A földművelésügyi m. kir. miniszternek reu-delete a faiskolák és fasításról alkotott szabályrendelet módosítása tárgyában.
3. Békésvármege megkeresése az állami és törvényhatósági alkalmazottak szolgálati viszonyainak rendezése tárgyában.
4. A temesvári kir. főügyész értesítése hivatalának elfoglalásáról.
5. A f. évi október 10. én megtartott számonkérőszéki ülés jegyzőkönyvének bemutatása.
6. A helypénzeszedési ügyben a kincstárral folyamatban levő perek állásáról jelentés.
7. A Temes szabályozási stb. (?) munkálatok leszámolási ügye.
8. Az 1902. évi háztartási-, kövezési-, szegény-, Temespart építési- és tisztviselői nyugdíj alapról szóló költségvetés.
9. Kovács György alszámvevő kérvénye tisztii ovadéka tárgyában.
10. Bunkart Máriaés Csejkovics Róza szülésznők okleveleinek kihirdetése.
11. A temesvári fa- és fémipar szakiskolánál létesített alapítványi helyre vonatkozó alapító oklevél tervezet bemutatása.
12. Pótlitel iránti javaslat.
13. Előterjesztés a Wiedmann-féle szivattyu telep megvételre tárgyában.

— **Visszatért.** Rakicsics Sándor I-ső rendőr alkaptány szabadságáról visszatért és f. hó 18-án újból átvette hivatalát.

— **Egyleti élet.** A „Gromon Dezső mayyarnyelv terjesztő egyesület“ igazgatósága ma, október hó 20-án a Társaskör könyvtár szobájában ülést tart.

— **Polgári iskolai tanárok gyűlése.** Az országos polgáriiskolai tanárok egyesületének délvidéki köre múlt vasárnap tartotta városunkban közgyűlését. A gyűlés a polgári iskola disztermében folyt le. A közgyűlésen megjelent tanárokat s tanügybarátokat Donczky Lukács köri elnök üdvözölte s a közgyűlést megnyitotta. Első előadó Donczky L. volt, ki az egységes polgári iskola szükségességét tárgyalta. A legkisebb részletekre is kiterjedő, magas röptű szép előadását, mely a hét osztályú polgári iskola fellátása szükségességét hangoztatta s bizonyította s ez iránti indítványát az összes jelenlevők által egyhangú lelkesedéssel fogadtattat el. Mihalik Sándor orsovai polg. isk. igazgató a polgári iskolai tanárképzőnek főiskolása leendő fejlesztésének szükségességét fejtegette általános tetszés s helyeslés között. Szenes Adolf a polgári iskolák számára szakfelügyeletet kíván s javasolja, hogy a polg. iskolához miniszteri biztosok neveztesse ki. Bertalan Gyula zombolyai tanár a miniszteriumban külön szakosztályt kíván. Mindkét indítvány egyhangulag elfogadtattat. Az elnöki évi jelentés tudomásul vétetvén, az elnökség megválasztott. Elnök lett Donczky Lukács, al-elnök Bertalan Gyula, jegyző Szenes Adolf. A kör jövő évi közgyűlése Orsován lesz. Gyűlés után a Hungaria szálló nagytermében közös ebéd volt, mely délután 4 óráig a legjobb hangulatban együtt tartotta a díszes társaságot. Felköszöntőt mondatk Donczky L. a koronás királyra, Faragó J. Dr. Wlassics Gyula miniszterre, Mihalik S. Zákó főispánra, Szenes Mattanovich polgármesterre, Bertalan Gy. Faragó s. tanfelügyelőre, Geeser B. Donczkyra, Donczky Martiúra, Baranyai Fa Istvánra, Fa az egyletre. Sikerkült pohárköszöntőt mondott még Kecskeméthy B. jár. bír. albiró a polg. isk. tanároknak s családjaikra, Nagy B. a jelenlevő felső ker. tanárok s elemi isk. tanítóknak. Ebéd után a társaság egy része Martin J. vendégszerető házában gyűlt egyre, egy része pedig a várost ment megtekinteni. Hétfőn Belgrádba rándultak ki a tanárok hol több ottani tanár vezetés alatt a város nevezetésegeit tekintették meg. Kedden a vendégek haza utaztak.

— **Hamis mérlegek.** Nagyon régen sugdosnak már különösen kereskedők körében, hogy egyes kis gabona kereskedők hamis mérleggel csalják a jó-

hiszemű gazdákat. Ez a szállingó hir valóban bizonyult. E héten feljelentés történt a rendőrségnél két helybeli szerb gabona-vásárló ellen hamis mérleg használata miatt. A megindított vizsgálat során bebizonyítást nyert, hogy az illetők mérlegei és súlyai hamisak, mincképpen a rendőrség a két mérleget elkobozta és a bűnügyi nyomozást megindította. Kíváncs voltna, hogy rendőrségünk minél éberebb figyelemmel kísérje az ilyen manipulációkat és ne várjon mindig feljelentésekre, hanem saját ellenőrzési jogkörében is érdeklődjék, kereskedelmi piacunk jó hírneve érdekében.

— **Fegyelmi vizsgálat** Dr. Nenadovics Lyubomir, városi kerületi orvos, az iskolákban eszközölt himlő oltásból kifolyólag ellene megjelent nyilttéri közlemény folytán a polgármesterhez benyújtott kérvényben fegyelmi vizsgálatot kért maga ellen.

— **Ellenőrzési szemle.** A pancsovai illetőségi s a közös hadsereg kötelékébe tartozó tartalékosok ellenőrzési szemléje október 23. és 24-én lesz a város-háza nagy termében mindenkor reggeli 8 órakor. Okt. 23-án a es. és kir. 29-ik gyalogezredbeli tartalékosok, okt. 24-én a többiek jönnek sora.

— **Uj tűzoltó laktanya.** Az önkéntes tűzoltók új laktanyája teljesen elkészült és e hét folyamán rendeltetésének át fog adatni.

— **Tanfolyam.** Mattanovich Adolf polgármester kezdeményezésére a szegényebb mezőgazdasági munkásokra nézve előnyös intézmény van létesülében. Mezőgazdasági házi-ipari tanfolyam van tervbe véve, melyen hat héten át oktatást nyernének a mezőgazdaságban használható házi ipari cikkek előállítására. A tanfolyam a gazdasági egyesület helyiségében, lesz megtartva. A tanfolyam költségéhez hozzájárultak: A gazdasági egyesület adja a helyiséget fűtést, világítást és 200 koronát, a „Pancsovai előlegező egyesület“, „Pancsovai Népbank“ és a „Pancsovai kereskedelmi és takarékpénztár részvénytársaság“ 100-100 koronát és az „első pancsovai gazdák és iparosok egyesülete“ mint szövethozó 50 koronát. A tanfolyam kezdete még nincsen állapítva.

— **Az iparpártolás ügyének országos szervezése.** melynek szükségét mi is már többször hangoztattuk, nemcsak hogy megvalósul, hanem minden valószínűség szerint az Emke mintájára hatalmas szövetség alkotására fog vezetni, mely hálózatát az ország valamennyi nagyobb helységére kiterjeszti. Az „Országos iparpártolási szövetség“ ideiglenes bizottsága Vörös László nyugalmazott kereskedelemügyi államtitkár elnöke alatt serényen dolgozik az e hó 27-én Budapesten megtartandó alakuló gyűlés előkészítésén. Az alakulást nyomon fogja követni a vidéki autonóm jogkörű fiókegyletek létesítése. Délmagyarországon nem kevesebb mint 15 iparpártoló egyesület létesítése van tervbe véve Temesvár, Pancsova, Versecz, Lugos, Fehértemplom, Nagy-Beeskerek, Nagy-Kikinda, Karánsebes, Zombolya, Lippa, Nagy-Szt.-Miklós, Vinga, Facset, Resicza és Módos székhelyekkel. Ez egyletek hívatala lesz a központból nyereendő munkaprogram alapján a magyar iparpártolás nemes eszméjét a gyakorlati életbe átültetni. Kétségtelen, hogy az országos szövetség intenzív működése a beltermelés védelmét a leghatályosabb módon fogja előmozdítani. Őszintén kívánjuk, hogy iparosainknak eme szövethozó meghozza mindazokat az előnyeket, a melyet létesítői elérni óhajtanak.

— **Boldogtalan szerelem miatt.** Lencz Katalin 21 éves cseléd csütörtökön hajnali 4 órakor gazdája lakásán marólugot ivott és súlyos belső sérüléseket szenvedett. Boldogtalan szerelem érlelte meg a szerencsétlen leányban az öngyilkossági kísérletet. Szülei lakásán ápolják.

— **Katonai reform.** A közös hadsereg gyalogságának újja szervezéséről már évek óta esik szó. A közös hadügyminiszteriumban, értesülésünk szerint — a reorganizáció már annyira megérett, hogy az erre vonatkozó előterjesztés még valószínűleg ebben az évben fog minkét országgyűlés elé kerülni. A tervezet szerint a mostani négy zászlóaljából álló ezredek három zászlóaljból fognak állani és az ez által felszabaduló 102 zászlóaljból 34 új ezred alakittatik, miáltal 136 gyalogsgti ezredünk lesz. Az ezredek szaporítása az előléptetések kedvezőbbé tétele mellett mindenesetre számos városban nagyobb helyőrség elnyerése irán i reményeket is ébreszt, sőt a szükséges lépések megtételére is serkent. Vajjon Pancsován gondolnak-e most erre?

— **Életunt leány.** Markov Zorka 20 éves hajdon pénteken délelőtt szüleinek Felső-Temes sori lakásán szerencsika oldatott ivott. Kétségbe esett tetének indító okául életuntságot mond.

— **„Ermeléki első szőlőoltványtelep“** Nagy Gábor (Nagy Kágya) hirdetését a t. cz. olvasóközönség szíves figyelmébe ajánljuk.

— **Állategészségügy.** Darányi Ignác földművelésügyi miniszter fölhivta a törvényhatóságokat, hogy szigorúan őrködjenek a felett, hogy a mészárosok, marhakereskedők és disznókereskedők a gondozásuk alatt levő állatok esetleges belső megbetegedéseit a községi előjárásnál azonnal bejelenték.

— **Ötvenezer diófa.** Darányi földművelési miniszter a gazdasági egyletek útján tudatja az érdekelt gazdákkal, hogy Gurahoncon az Arad-Csanádi vasutársaság faiskolájában 50,000 három-öt éves diófa darabonként 20 fillérrel eladó. Kisgazdák többen is csoporto-ulva megrendelhetik, legkevesebb 100 darabos mennyiségben. Szegényebb sorsu kisbirtokosok államsegély gyanánt ingyen részesülnek e gyümölcsfákból, ha a szállítási költséget viselik.

Jó alkalom. A helybeli „Gazdasági Egyesület” helyiségében jövő vasárnap délután 1/3 órakor kb. 150 hl. idei termésti bor nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog adni. A gazdasági egyesület szőlője az idén különösen jól megérett, minek következtében a bor minőségben is sokat nyert. Az eladásra kerülő bor az idén igen jó minőségű s így remélhető, hogy az árverésen a venni szándékozók nagy számban fognak megjelenni.

— **Önálló puszták adókedvezménye.** Ismeretes dolog, hogy az önálló puszták ama községhez, a hová közigazgatásilag tartoznak, a közterhekhez csak fél községi pótdóval járulnak. A közigazgatási bíróság egy konkrét esetről kifolyólag kimondta, hogy a községi feladók kedvezmény a föld- és házadókra vonatkozik, a tőkekamat és járadékra ez a kedvezmény ki nem terjed.

A rablánczok ellen. Hir szerint a magy. kir. igazságügyminiszteriumban most egy, a humanitás szempontjából figyelemreméltó rendeleten dolgoznak, mely rendelet hivatva lesz megszorítani a rabok s főleg a letartóztatott emberek rablánczra fűzését. A rablánczot a miniszter inkább fegyelmi büntetésül óhajlja alkalmazni a rabok ellen. A m. kir. igazságügyminiszter leiratot intézett e tárgyban valamennyi kir. ügyészhez, melyeknek véleményét kikéri.

Hajómenetrend Zimony és Pancsova között. A Dunagőzhajózási Társaság most bocsátotta ki ösztéli menetrendjét, mely február végéig érvényes. E menetrend szerint Pancsováról Zimonyba indul délelőtt 6 és 10¹/₂ órakor, délután 4 órakor, Zimonyból Pancsovára indul délelőtt 8 órakor és délután 1 és 7 órakor.

Őszi menetrend a Dunán. Érvényes okt. 1-től november végéig. Belgrádból Orsovára indul csütörtökön és hétfőn regg. 5:30, Pancsováról regg. 6:30; Orsovára érkezik d. u. 3:40 perczkor. Orsováról indul Pancsovára szerdán és pénteken 6 ó. regg. Pancsovára érkezik 8 ó. este.

Hirdetések.

(Férfiak ingyen kapnak)

olyan új találmány orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbasomagot s egy száz-oldalas könyvet postán; jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legmulatraméltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket, a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyítható s mindazok, a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges, csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institutnak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés czéljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbasomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érette bárholonnan magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell czimezni: State Medical Institute, 98. Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika. A levelek mindig bérmentesítendőek.

14176. szám
1901. évi.

Árverési hirdetmény.

A pancsovai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán **Dulyan (Dulyanov) Mata** jarkováci lakos javára 300 kor. tőke, ennek 1900. évi december hó 1 napjától járó 5 % kamata 112 korona 32 fill. eddigi 26 kor. jelenlegi és még felmerülő költség kielégítése végett az 1881: 60 t.-cz. 144 §-a alapján s 146 §-a értelmében **Peics Zsiva** jarkováci lakos ellen a Jarkovác községben és a 2581 tlvkben foglalt:

- 1.) I. d. 18. hrsz. 1 hold I. o. szántóra 393 kor.
  - 2.) II. d. 18. hrsz. 1 hold I. o. szántóra . . . 305 „
  - 3.) III. d. 18. hrsz. 1 hold II. o. szántóra 231 „
- becsárban az árverést a C. alatt **Dulyanov Tinka** jarkováci lakos javára bekebelezett élethossziglani lakatási jog és eltartási kikötmény szolgálmi jogok fentartásával elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Jarkovác községében 1901. évi október hó 28. napján d. utáni 2 órakor fog megtartani a következő ügy a tkvi hivatalban mint a Jarkovác községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.
- 2) Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alól is fog eladatni.
- 3) Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 39 kor. 30 fill. 30 kor. 50 fill. 23 kor. 10 fill. készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881: LX. t.cz. 170. §-a értelmében a bánatpénz előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt ugyanannak kiszolgáltatni.

Pancsován, 1901. évi augusztus hó 12.

Penyigey.

1-1

kir. tszéki bír.

Szőlőoltványok

szokványminőségben.

A legkiválóbb 42 bor- és esemegefajogban fajtisztán, teljes jótállással.

Élőkerítés.

Gleditschia esemeték és magvak.

Uradalomnak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Oriás tövisű, igen gyorsan fejlődő süvénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül esékely kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. **Minden rendelkezéshez rajzokkal ellátott útítési és kezelési utasítás mellékeltek.** Ezer esemete elég 200 méterre. — Ára 6 frt.

Diócsemeték.

Oriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyészése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Színes fénynyomatú **főárjegyek ingyen és bérmentve** küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. **Az árjegyzésen** kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt címére ingyen és bérmentve küldetni kéri, mely nincsen az a ház, vagy család, a hol annak tartalmát haszonra ne fordítanák, városn, falun pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdekesen áll, **kik rendelni semmit nem akarnak**, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek minden-20-1 kinek nagy szolgálatot tesznek. Cím: „Érmelléki első szőlőoltvány-telep” Nagy Gábor, Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

TROPON tápláló és erősítő szer, a legjobb és legolcsóbb fehérnyekészítmény, kapható a következő alakokban:

TROPON por-alakban, a hus legráplálóbb része, tisztított fehérnye ételkehez keverve tápláló erejüket sokszorosan tokozza.

VAS-TROPON egyesíti magában a vas és vérképző és a fehérnye izomerősítő hatását. A vérszegénység, sápadtság, idegyűngesség legjobb orvosszere.

TROPON-CACAO a legáplálóbb reggeli ital, tisztított tápláló, mint a közönséges cacao, melynek legfinomabb fajtájával készült.

TROPON-GYERMEK-TÁPLISZT a legértelmesebb és legbizhatóbb gyermekáplálék. Egyedüli igazi pótszere az anyatejnek. Nagy Tropon (fehérnye) tartalma következtében tápláló ereje nagyobb, mint minden más tápliszte.

Kaphatók minden gyógyszerárban.

10-5

Minden háztartásban nélkülözhetetlen czikk.

Magas rendelet alapján minden kereskedő árusíthatja és orvos-szak tekintélyek által ajánlatik a

JÓZSEF TÁP-TEA.

Köhögés, mellfájás, nehéz lélegzés (aszthma) elnyálkásodás ellen az

I-ső számú József táp-tea.

(1 doboz ára 50 fillér.)

Nehéz emésztésnél, székszorulásnál, bágyadtságánál, túlhízásnál és mint vértisztító teát orvosi szaktekintélyek ajánlják rendes használatra a

II-ik számú József táp-teát.

(1 doboz ára 50 fillér.)

Viszonteladók nagyobb vételnél előnyben részesülnek.

Fő- és szétküldési raktár: Vogler József-nél, Budapest VI. ker. Külső Váci-út 140. szám.

Képviseletet vidékre minden városban adok.

10-5

Minták kívánatra ingyen és bérmentve.

Az őszi és téli idényre.

Legnagyobb választék női divat-ruha-szövetekben, Kasan, stájer Loden és blouz-flanellekben.

Selyemszövetek minden válfajban.

Továbbá: menyasszonyi kelengyékhez és házi szükségletre Damast asztalkészletek, kávé-terítékek, ágytakarók és asztalterítők, szövet- és csipke-függönyök, Stóres fali-, Sopha- és futó-szőnyegek legzadagabb választékban.

— Rumburgi Creas és Irországi vásznak —

a leghírnevesebb gyárakból. — Mosható **DIVAT-BARCHENT ÉS TENNIS-FLANELLEK.**

Raktáron vannak Schroll Benedek fia hírneves fehérvászon-gyárának összes készítményei u. m.:

CHIFFON, CRETON, CÖPER, GRADL, BATIST, INLEET, (NANKING) SCHNÜRL ÉS PIQUÉ-BARCHENTEK.

A legolcsóbb szabott árak mellett ajánlják a város és vidéke n. é. közönségének

Poppovits, Nádor és Társa

kézmű és divatárú raktár a „piros rózsához” Pancsován.

Megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Kiadótulajdonos: Feymann Gyula.

Nyom. Wittigschlager C.-nál Pancsován.